

Tema skola-arbetsliv i blickfånget

Frågan hur man får till ett riktigt bra samarbete mellan skola och arbetslivet tycks vara ständigt återkommande för oss näringslivsutvecklare. Det är nog också få områden som får uppleva så många omstarter men också tappade sugar.



Två som är bra på att samarbeta: Viktoria Struxsjö, skolförvaltningen och Martin

Andersson, näringslivsdirektör. Polishunden Baron får representera Moa-mässans arbetslivsföreträdare.

Dessa lite dystra erfarenheter väcker två viktiga frågor: Varför är samverkan skola-arbetsliv så svårarbetat och nog sjutton måste det väl finnas de som gått mot strömmen och faktiskt lyckats?

Vi kan börja med att slå hål på en myt och det är att det skulle vara ett oviktigt område. Inget kunde vara mer fel. Enkätundersökningar från många kommuner visar att alla parter – skolan, politiken, näringslivet, ja alla svarar samstämmigt att skola-arbetsliv är ett mycket viktigt område. Inte sällan stannar det dock där, i vackra ord som tyvärr inte får den uppbackning som behövs i form av konkreta beslut, ledarskap och resurser.

En erfarenhet är att samverkan skola-arbetsliv är enklare att åstadkomma ju närmare inträdet på arbetsmarknaden eleverna är. Lite lättare på gymnasiet jämfört med grundskolan alltså, samtidigt som inspelen är många om hur viktigt det är att vara med och påverka barn och unga och stärka deras valkompetens redan i tidig ålder.

Det finns – tack och lov – några kommuner som sticker ut positivt, som faktiskt lyckas att över tid arbeta systematiskt och framgångsrikt med skola-arbetslivsområdet.

Varbergs kommun är en sådan och tack vare en skola-arbetslivskonferens som undertecknad nyligen deltog i tillsammans med ett antal skolföreträdare och näringslivsutvecklare från hela landet, så kommer här några glimtar från en kommun där man gått från ord till handling.

Utan duktiga och engagerade medarbetare blir det ingen verkstad och Varberg har flera lysande stjärnor med stort engagemang. En av dem är Viktoria Struxsjö, skola-arbetslivsutvecklare vid Förskole- och grundskoleförvaltningen i Varberg. Hon lyfter fram vikten av att hela styrkedjan backar upp arbetet, från den politiska nivån och skolförvaltningen ner till rektorer och de medarbetare som jobbar praktiskt i vardagen.

- Det är helt nödvändigt att ha med politiken i detta. För att nå

framgångar måste man formulera tydliga mål och se till att det finns tillräckligt med resurser. Det behöver inte bli jättedyrt, men man kommer inte att lyckas om man inte kan avsätta resurser för att utveckla området. I Varbergs skolförvaltning är vi två medarbetare som jobbar med skola-arbetsliv, utöver de SYV:ar som finns ute på skolenheterna.

- Vår erfarenhet är att ansvaret för skola-arbetsliv ska finnas i skolförvaltningen, förklarar Viktoria. Vi har hela tiden haft ett mycket gott samarbete med vårt näringslivskontor, inte minst var det superviktigt i början när det handlade mycket om att öppna dörrar ute bland företagen. Men ska du göra skillnad för lärarna ute i skolorna så måste du kunna prata deras språk, du måste vara en av dem. För oss är det en framgångsfaktor att vi som jobbar med skola-arbetsliv också har en skolbakgrund.

Martin Andersson jobbar som näringslivsdirektör vid näringslivs- och destinationskontoret i Varberg. Han bekräftar att ansvarsuppdelningen är viktig för måluppfyllelsen.

- Det skolan har lyckats med är att jobba fokuserat under en lång tid och att det aldrig har rått någon tvekan om vem som sitter vid rodret, berättar Martin. Vår uppgift är att stötta skolan genom den dialog vi har med företagen. Vi pratar självklart kompetensförsörjning med alla företag och i de mötena kan vi vara med och påverka att till exempel få fler företag att engagera sig för grundskolans räkning. Vi kan också fungera lite som stötfångare om det är något som strular i kontakterna. För Varbergs kommun är det en styrka att vi kan möta kommunens arbetsgivare från flera håll och med lite olika utgångspunkter, förklarar Martin.

Skola-arbetslivskonferensen i Varberg hölls i anslutning till en årligen återkommande arbetslivsmässa – MOA-mässan – som genomförs för åk 8.

- Moa-mässan är en viktig del av vårt skola-arbetslivsarbete och kanske det mest synliga, förklarar Viktoria. Men vi skulle aldrig lyckas samla så många företag om vi inte hade lagt en grund bestående av en massa andra aktiviteter som inte syns lika tydligt.

Icke desto mindre är MOA-mässan en imponerande satsning för alla elever i åk 8 (ca 650 elever) och som syftar till att visa upp olika yrken för eleverna. Mässan är indelad i 16 olika "branschvärldar" och där nyckelordet är "prova på". Eleverna ska få uppleva och testa på olika yrken, sammanlagt presenteras 130 olika yrken. Ett exempel är hotell- och restaurangvärlden där eleverna får prova på att bädda sängar, servera, duka etc. En annan värld är bilverkstaden där elever får byta däck på tid. I monterintill har man byggt upp en snitslad bana där man får testa att köra pall med handtruck utan att krocka.

MOA-mässan i Varberg äger rum i mars månad och i anslutning till mässan genomför Varbergs kommun nämnda skola-arbetslivskonferens som riktar sig till skol- och näringslivsföreträdare runt om i landet.

- Vi kommer helt säkert att genomföra en mässa även nästa år och vill man komma hit för ett lunch-lunchseminarium så är det bara att höra av sig, avslutar Viktoria Struxsjö.

Text och bild: Erik Nygårds, SKNT, erik.nygards@nnab.se